



Warszawa, 20 listopada 2020 r.

**Stanowisko strony społecznej Rady Dialogu Społecznego
w sprawie zawieszenia zakazu handlu w niedzielę ze względu na ochronę konsumentów
i konieczność zapewnienia obywatelom bezpiecznego dostępu do dóbr i towarów
w związku z zaostrzającą się sytuacją epidemiologiczną.**

Na podstawie art. 29 w związku z art. 13 ustawy z dnia 24 lipca 2015 r. o Radzie Dialogu Społecznego i innych instytucjach dialogu społecznego (tj. Dz.U. z 2018 r., poz. 2232 z późn. zm.) uchwała się co następuje:

§ 1

Strona społeczna Rady Dialogu Społecznego wnioskuje do strony rządowej o szybką interwencję legislacyjną zawieszającą na czas stanu zagrożenia epidemicznego lub stanu epidemii oraz w okresie 180 dni po ich odwołaniu, zakazu handlu w niedziele określonego w art. 5 ustawy z dnia 10 stycznia 2018 r. o ograniczeniu handlu w niedziele i święta oraz w niektóre inne dni. Celem tej inicjatywy jest także ochrona miejsc pracy i pracowników handlu przed gospodarczymi oraz zdrowotnymi skutkami epidemii COVID-19. Propozycja zmiany przepisu przewiduje równocześnie zagwarantowanie pracownikom handlu dwóch wolnych niedziel w okresie kolejnych 4 tygodni.

Uzasadniając projekt należy podkreślić, że obserwujemy obecnie rozwój drugiej fali pandemii z rekordowymi przyrostami nowych zakażeń. Ogromna część powiatów znalazła się w strefie czerwonej zagrożenia epidemiologicznego, w tym większość największych miast, a reszta kraju znajduje się w strefie żółtej. Wprowadzane są kolejne obostrzenia, z których wiele dotyka funkcjonowania handlu, jak m.in. godziny dla seniorów, limity osób na kasę lub ma powierzchnię placówek handlowych. Wkrótce przed sklepami zaczną się gromadzić kolejki, większe niż pamiętane z okresu pierwszej fali. W związku z rosnącą liczbą zachorowań pracownicy handlu są też w coraz większym stopniu narażeni na zakażenie przez kontakt z klientami. Dlatego należy okresowo dopuścić możliwość prowadzenia działalności

handlowej w niedziele, co poprawi bezpieczeństwo sanitarne w czasie zakupów, ponieważ ruch klientów rozłoży się na 7 dni w tygodniu.

Handel to także istota działalności gospodarczej, umożliwiająca gospodarce normalne funkcjonowanie i zbyt towarów, ale i usług. Ograniczenia w handlu w warunkach już obserwowanego spowolnienia, a z czasem grożącej nam zapaści gospodarczej uderzą w całą gospodarkę i setki tysięcy małych i dużych firm. Dlatego tworzenie warunków dla rozwoju bezpiecznego handlu jest pierwszym zadaniem dla ratowania gospodarki i naszych firm.

Wreszcie ważnym elementem zniesienia regulacji ograniczającej handel w niedzielę jest też ochrona zagrożonych likwidacją miejsc pracy. Handel jest branżą o dużym znaczeniu dla rynku pracy w Polsce – w którym zatrudnienie znajduje ponad 1,2 mln Polaków, co stanowi około 10% wszystkich pracujących w sektorze prywatnym. Należy stanowczo podkreślić, że przewidywana recesja będzie miała bardzo negatywny wpływ na rynek pracy – stopa bezrobocia w 2020 r. ma wynieść blisko 8%, zagrożeniem dwucyfrowego bezrobocia po I kwartale 2021 roku. Handel może być wśród branż najbardziej dotkniętych problemem zwolnień, dlatego utrzymywanie zakazu handlu w niedzielę w tych warunkach oznacza wzrost bezrobocia.

Odpowiedzią na powyższe problemy, zgodnie z rekomendacją OECD jest szybka interwencja legislacyjna zawieszająca na czas stanu zagrożenia epidemicznego lub stanu epidemii oraz w okresie 180 dni po ich odwołaniu, zakazu handlu w niedzielę określonego w art. 5 ustawy z dnia 10 stycznia 2018 r. o ograniczeniu handlu w niedzielę i święta oraz w niektóre inne dni. Celem projektu jest także ochrona miejsc pracy i pracowników handlu przed gospodarczymi oraz zdrowotnymi skutkami epidemii COVID-19. Niniejsza propozycja przewiduje równocześnie zagwarantowanie pracownikom handlu dwóch wolnych niedziel w okresie kolejnych 4 tygodni. To rozwiązanie pozwala faktycznie osiągnąć ten sam cel, co wprowadzenie zakazu handlu w każdą niedzielę, ale nie pociągając jednak za sobą tak daleko idących, negatywnych skutków dla gospodarki. Należy podkreślić, że proponowana regulacja gwarantowanych dwóch niedziel w miesiącu jest kompleksowa i obejmuje zarówno pracowników zatrudnionych na podstawie umowy o pracę, jak i osoby wykonujące zadania na podstawie umowy prawa cywilnego.

Mając zatem na uwadze postulaty strony społecznej, zgodnie z którymi osoby wykonujące pracę na terenie placówek handlowych w niedzielę pozbawiane są prawa do kontaktu z rodziną, tradycyjnie w naszej kulturze istotnego w tym dniu, przedmiotowa propozycja w całości uwzględni wskazane postulaty. Nie spowoduje przy tym spodziewanych, przy całkowitym zakazie handlu w niedzielę, niekorzystnych skutków dla zatrudnionych, wykonawców tj. konieczności zmniejszenia wymiaru czasu pracy, a nawet zwolnień grupowych w handlu. Gwarancja dwóch niedziel wolnych od pracy zrealizuje w kompletny sposób założone postulaty społeczne oraz pozwoli na ograniczenie strat dla gospodarki wywołanych pandemią COVID-19.

§ 2

Projekt zmian w art. 5 ustawy z dnia 10 stycznia 2018 r. o ograniczeniu handlu w niedzielę i święta oraz w niektóre inne dni stanowi załącznik nr 1 do niniejszej uchwały.